

Verantwoordelijk team
Interne Dienstverlening

Zaaknummer
2025-015148

Datum
7 oktober 2025

Portefeuillehouder
A.A. (Arend) Meijer

Raad d.d.
3 en 5 november 2025

Onderwerp
Begroting 2026

Beslispunten

Vaststellen van de Begroting 2026.

Samenvatting

Met het vaststellen van de Begroting 2026 worden de beleidsvoornemens en financiële kaders voor het komende jaar bepaald. De begroting is sluitend en voldoet aan wettelijke eisen. Het weerstandsvermogen is deels op orde; incidentele risico's zijn afgedekt, maar structurele risico's vragen aandacht. De Vrije algemene reserve blijft boven het minimum van € 4 miljoen. Bij niet-tijdige of niet-sluitende vaststelling kan de provincie preventief toezicht instellen.

Na goedkeuring kan het college het beleid uitvoeren. De raad wordt via rapportages geïnformeerd over de voortgang. Juridisch krijgt het college bevoegdheid om namens de gemeente te handelen binnen de vastgestelde kaders.

Aanleiding

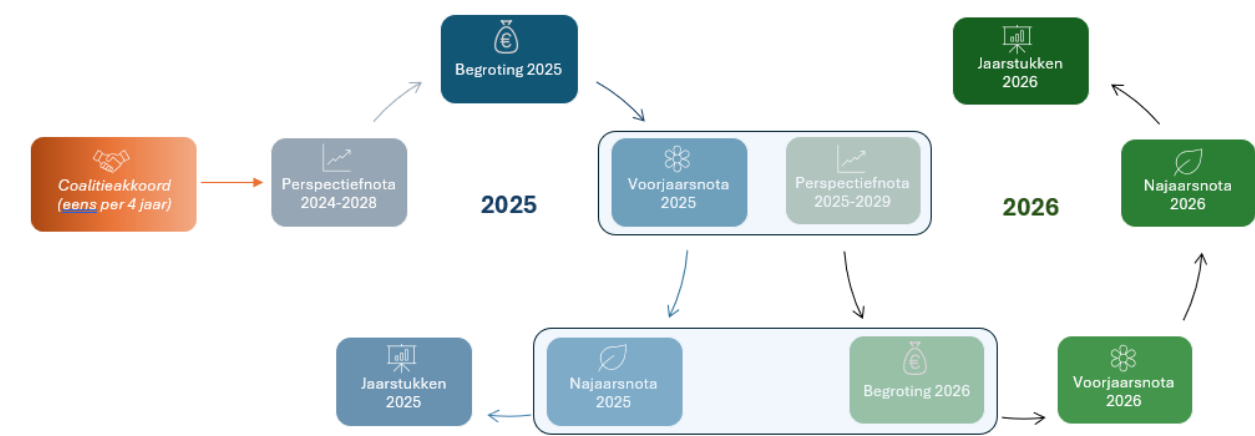
Op grond van de Gemeentewet biedt het college jaarlijks de raad een begroting aan.

Inhoud

Vaststellen van de Begroting 2026. Daarbij vragen wij u om:

- Vaststelling van de in 2026 te realiseren beleidsvoornemens inclusief de daarbij behorende baten en lasten.

In het volgende plaatje is te zien hoe de begrotingscyclus eruitziet.

P&C-cyclus	Opgesteld in 2024	Opgesteld in 2024	Opgesteld in 2025	Nog op te stellen in 2026
2025	Perspectiefnota 2024-2028 (raad juni 2024) + Dekkingsvoorstellen Begroting 2025 (raad september 2024)	Begroting 2025	Voorjaarsnota 2025 (raad juni) + Najaarsnota 2025 (raad november)	Jaarstukken 2025 (raad juni 2026)
2026	-	-	Perspectiefnota 2025-2029 (raad juni) + Begroting 2026 (raad november)	Voorjaarsnota 2026 (raad juni) + Najaarsnota 2026 (raad oktober)

Kader

Op grond van artikel 190 van de Gemeentewet biedt het college jaarlijks de raad een begroting aan. Door vaststelling van de begroting stelt uw raad middelen beschikbaar voor alle daarin opgenomen taken en activiteiten. De regels voor de inhoud van de begroting zijn nader vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Argumenten

Door de begroting voor te leggen aan de raad, biedt u de raad de mogelijkheid kaders vast te stellen voor het te voeren beleid voor het komende jaar. In de begroting is per programma aangegeven wat u wilt bereiken, wat u daarvoor in 2026 wilt gaan doen en wat dit gaat kosten.

Daarnaast staan in de paragrafen de beleidslijnen geformuleerd die doorwerken in meerdere programma's. Hierdoor ontstaat een dwarsdoorsnede van de begroting.

In de financiële begroting worden de financiële achtergronden van het in de programma's voorgestelde beleid verder uitgewerkt. Door vaststelling van de begroting geeft de raad u de opdracht de in de begroting opgenomen activiteiten binnen het geschetste financiële kader uit te voeren.

Alternatieven

Het niet (tijdig) vaststellen van een sluitende Begroting 2026 zal ertoe leiden dat de provinciale toezichthouder zal besluiten de gemeente onder preventief financieel toezicht te plaatsen.

Preventief toezicht

Gemeente Renkum moet ervoor zorgen dat de (meerjaren)begroting structureel en reëel in evenwicht is. De provincie houdt toezicht op de financiën. Regulier houden zij "repressief toezicht".

Repressief toezicht betekent dat de begroting direct uitgevoerd kan worden. Wanneer de begroting niet aan de wettelijke criteria voldoet (w.o. begroting 2026 niet structureel en reëel in evenwicht en/of niet aannemelijk dat u dit evenwicht uiterlijk in de laatste jaarschijf (2029) van de meerjarenraming herstelt) of niet tijdig wordt ingediend bij de provincie, is er sprake van "preventief toezicht". Preventief toezicht betekent dat de provincie de begroting en de daaropvolgende wijzigingen eerst moeten goedkeuren voordat deze uitgevoerd kan worden.

Aanpak/Uitvoering

In de begroting is rekening gehouden met de door de raad vastgestelde Voorjaarsnota 2025 en de uitkomsten van de Najaarsnota 2025. Het beleidsmatig kader voor de Begroting 2026 is bepaald bij de behandeling van de Perspectiefnota 2025-2029.

Na goedkeuring van de begroting door de raad kan intern opdracht worden verstrekt om de realisatie van het voorgestelde beleid ter hand te nemen. Over de voortgang worden college en raad geïnformeerd middels de tussentijdse rapportages.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De goedgekeurde begroting moet uiterlijk 15 november 2025 worden toegezonden aan onze toezichthouder, de Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

Financiële consequenties

Uitkomst begroting

De begroting laat samengevat het volgende beeld zien:

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	239	901	886	1.068	872
Voorjaarsnota 2025	97	-487	-514	-399	-307
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	336	414	372	669	565
Najaarsnota					
Bijstellingen i.r.t. raadsbesluit	-185	-58	-8	-8	-8
Bijstellingen meerjarig neutraal		91	-66	-25	
Bijstellingen met resultaat	3.237	2.134	1.136	602	487
Invulling taakstellingen	-78	-109	-11	-8	-8
MIP Activa	199	152	209	133	107
Meerjarenbegroting na najaarsnota	3.510	2.625	1.632	1.364	1.143
Geld vragende voorstellen		-1.077	-998	-814	-439
Dekkingsplan		672	372	372	372
Meerjarenbegroting	3.510	2.220	1.007	923	1.077

Voor een specificatie van het dekkingsplan verwijzen we u naar de begroting.

Budgettaire positie

De uitkomst van de meerjarenbegroting is positief. De provincie kijkt in haar beoordeling van de begroting of de begroting 2026 structureel sluitend is. Daarvoor wordt het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. Voor 2026 tot en met 2029 is de begroting structureel sluitend.

Voor 2030 is de begroting niet meer sluitend. Dit komt doordat in 2029 de incidentele taakstelling 'bij eigen nieuwbouwlocaties gaan voor optimale grondopbrengsten' (ad. € 894.000) is opgenomen in de begroting. Vanaf 2030 zijn daarvoor geen opbrengsten meer begroot. Daarnaast is in de Najaarsnota 2025 de investering voor de Marlijn/ Mariënborn (IHP) toegevoegd, wat zorgt voor een verder nadeel in de begroting vanaf 2031.

Wanneer de financiële situatie niet verbetert, zullen er op termijn maatregelen nodig zijn om ook vanaf 2030 een structureel sluitende begroting te kunnen presenteren.

Onderwerp

Begroting 2026

Datum

7 oktober 2025

Zaaknummer

2025-015148

Pagina

4 van 5

Vrije algemene reserve

In de Financiële verordening is bepaald dat voor de Vrije algemene reserve een minimumniveau geldt van € 4.000.000. Op het moment dat de Vrije algemene reserve onder dit minimum zakt, doet het college voorstellen om binnen een periode van maximaal 4 jaar de reserve terug te brengen op het minimumniveau. Op basis van de Najaarsnota 2025 en de Begroting 2026 is het verwachte verloop van de Vrije algemene reserve als volgt:

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari	6.009	9.941	11.461	12.331	13.254
Amendement begroting 2025	-473				
Resultaat jaarrekening vorig boekjaar	2.414				
Overloopposten jaarrekening vorig boekjaar	-674				
Storting grondbedrijf (vereveningsbijdrage)	70				
Resultaat bestemming PPN	-818	-700	-137		
Concertzaal, voorbereiding aanbesteding	-98				
Totaal mutaties	421	-700	-137		
Stand per 31 december	6.431	9.241	11.324	12.331	13.254
Prognose begrotingssaldo	3.510	2.220	1.007	923	1.077
Prognose stand per 31 december	9.941	11.461	12.331	13.254	14.331

Conclusie is dat de Vrije algemene reserve op dit moment toereikend is.

Juridische consequenties

Door middel van vaststelling van de begroting autoriseert de raad het college tot uitvoering van het beleid binnen de in deze stukken genoemde kaders. Dit betekent dat het college conform artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet bevoegd is 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten en deze te verrichten'.

Daarbij geldt echter wel de informatieplicht uit het vierde lid van artikel 169 van de Gemeentewet. Hierin staat vermeld dat het college de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheden geeft indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt u geen besluit dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter zake ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Samenhang met andere beleidsvelden

Alle beleidsvelden komen terug in de begroting.

Werelddoelen

Zie begroting.

Bijlagen

1 bijlage: concept Begroting 2026

Onderwerp

Begroting 2026

Datum

7 oktober 2025

Zaaknummer

2025-015148

Pagina

5 van 5